

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 9^{ΗΣ} ΜΑΡΤΙΟΥ 1982

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΠΕΡΙΚΛΗ ΘΕΟΧΑΡΗ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΞΕΝΟΥ ΕΤΑΙΡΟΥ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

K. MAURICE DRUON

‘Ο Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Περικλῆς Θεοχάρης, προσφωνῶν τὸν κ. Maurice Druon, ξένον ἐταῖρον τῆς Ἀκαδημίας, εἶπε τὰ ἐξῆς :

Κύριοι Συνάδελφοι, Κυρίες καὶ Κύριοι,

‘Ο συγγραφεὺς Maurice Druon, τὸν ὁποῖον ἔχουμε τὴν χαρὰ καὶ τὴν τιμὴ ν’ ἀκούσωμε σήμερα, εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς πιδὲ χαρακτηριστικοὺς ἐκπροσώπους τῆς σύγχρονης Γαλλικῆς λογοτεχνίας. Εἶναι μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας καὶ διακεκριμένος πολιτικός — διετέλεσε βουλευτῆς σὲ σειρὰ βουλευτικῶν περιόδων καὶ Ὑπουργὸς Πολιτισμοῦ τὸ 1973 καὶ 1974.

Γεννήθηκε στὸ Παρίσι τὸ 1918. Μόλις τελειόφοιτος τοῦ περιφήμου Λυκείου Michelet τῆς Vanves, γνωρίζει τὴν πρώτη του λογοτεχνικὴ ἐπιτυχία ὅταν, τὸ 1936, βραβεύεται στὸ Concours Général, ἓνα διαγωνισμὸ πού διεξάγεται μεταξὺ τῶν τελειοφοίτων τοῦ Baccalauréat ὅλης τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Μετὰ τὶς γυμνασιακὲς του σπουδὲς παρακολουθεῖ μαθήματα συγχρόνως στὴ Σορβόνη καὶ στὴ Σχολὴ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν.

‘Ο πόλεμος τὸν βρίσκει ἔφεδρο ἀξιωματικὸ τοῦ Ἴππικοῦ. ‘Ο Maurice Druon λαμβάνει μέρος στὶς ἐπιχειρήσεις τοῦ 1940. Κατόπιν φεύγει στὴν Ἀγγλία καὶ στρατολογεῖται σὺς Ἐλεύθερες Γαλλικὲς Δυνάμεις, ὅπου ἀποσπᾶται στὴ Ραδιοφωνία. Τὸ 1943 συνθέτει, μαζὶ μὲ τὸ θεῖο του Joseph Kessel τοὺς στίχους τοῦ ἄσματος «Οἱ Παρτιζάνοι». Μετὰ τὴν ἀποβίβαση τῶν Συμμάχων στὴν Εὐρώπη διορίζεται πολεμικὸς ἀνταποκριτῆς στὴ Γαλλία, Γερμανία καὶ Ὁλλανδία.

Γνωστός ήδη στη λογοτεχνία από τὰ κείμενά του τὰ προπολεμικά, γραμμένα σὲ ἔγκριτα λογοτεχνικά περιοδικά, λαμβάνει τὸ 1948 τὸ βραβεῖο Goncourt γιὰ τὸ μυθιστόρημά του «Οἱ Μεγάλες Οἰκογένειες». Φεύγει κατόπιν γιὰ δύο χρόνια στὴν Ἰταλία καὶ στὴ συνέχεια ἐπιχειρεῖ πολλὰ ταξίδια στὸ ἐξωτερικό. Τὸ 1953 τοῦ γίνεται ἡ τιμὴ νὰ παιχθῇ ἡ μονόπρακτὴ κωμωδία του «Ὁ Ταξιδιώτης» στὴ Comédie Française. Τὰ ἱστορικά του δοκίμια, στὰ ὁποῖα ἀφοσιώνεται γιὰ πολλὰ χρόνια, γνωρίζουν ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία ὅχι μόνο στὸ Γαλλικὸ κοινό, ἀλλὰ καὶ πέρα ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς χώρας του. Τὸ 1966 ὁ Maurice Druon ἐκλέγεται μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας.

Τὰ ἔργα του — μυθιστορήματα καὶ δοκίμια μὲ περιεχόμενο ἱστορικό, κοινωνικὸ καὶ πολιτικὸ — ἔχουν δύναμη καὶ πρωτοτυπία, οἱ περιγραφές του παίρνουν τὴν ἐλκυστικὴ λάμψη ζωγραφικοῦ πίνακα. "Όταν ἀναφέρεται σὲ καιροὺς περασμένους δίνει περιστατικά καὶ λεπτομέρειες ποὺ ρίχνουν φῶς σ' ὁλόκληρη τὴν ἐποχὴ, στὸ κοινωνικὸ καὶ πνευματικὸ της ἐπίπεδο. Ψαύει τὸν ἐσωτερικὸ ρυθμὸ τῆς στιγμῆς γιὰ νὰ ἀνακαλύψῃ τὸν μίτο τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Καὶ τὰ ἐκφράζει σὲ μιὰ γλῶσσα ἐκλεκτικὴ καὶ σφιχτοδεμένη. Στὸ Νατουραλισμὸ ἀνήκουν τὰ κανστικὰ χρονικά τοῦ Maurice Druon, ὅπως «Οἱ Μεγάλες Οἰκογένειες». Οἱ σαρκαστικὲς καταγγελίες ποὺ κάμει γιὰ τὶς ἀκμάζουσες δυναστείες τῶν Τραπεζιτικῶν ἢ τῶν Βιομηχάνων, συχνὰ κυνικές, πολλὲς φορὲς ὠμές, δείχνουν ἐν τούτοις, τὴν προσήλωσή τοῦ συγγραφέως στοὺς κύκλους, τῶν ὁποίων ἐξιστορεῖ τὰ πάθη.

Ἀπὸ τοὺς εἴκοσι πέντε τίτλους τῶν ἔργων του ἀναφέρω μόνον μερικοὺς : Τὴν τριλογία : «Τὸ Τέλος τῶν Ἀνθρώπων», ποὺ ἀπηχεῖ ἔντονος κοινωνικὲς καταστάσεις. Τὸ ἐξάτομο μυθιστόρημα «Οἱ Καταραμένοι Βασιλεῖς», μυθιστορηματικὴ ἱστορία ποὺ ἀναζητᾷ τὰ περασμένα καὶ προσπαθεῖ νὰ τὰ κάμῃ νὰ ξαναζήσουν, καὶ δανεῖζεται γι' αὐτό, ἀπὸ τὸ παραδοσιακὸ μυθιστόρημα, ὅλες τὶς μεθόδους του. Τὰ ἱστορικά δοκίμια : «Ἡ Τελευταία Ταξιαρχία Ἰππικοῦ» καὶ «Τὸ Παρίσι ἀπὸ τὸν Καῖσαρα ἕως τὸν Ἅγιο Λουδοβίκο». Τεχνοκριτικὲς μελέτες του, ὅπως «Vezelay, αἰώνιος λόφος», καὶ «Bernard Buffet». Καὶ τέλος τὰ δύο μυθιστορηματά του, ποὺ ἐμπνέονται ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα : «Τὰ Ἀπομνημονεύματα τοῦ Διῶς», σὲ δύο τόμους καὶ «Ἀλέξανδρος, ὁ Θεός».

Γιὰ τὴν ὅλη δράση του ὁ Maurice Druon ἔχει τιμηθῇ μὲ πολλὰ διακρίσεις Γαλλικὲς καὶ ξένες, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ Ἑλληνικὸ Παράσημο τοῦ Φοίνικος.

Στὴν Ἑλλάδα δὲν τὸν φέρνει μόνον ἡ οὐμανιστικὴ παιδεία του, ἀλλὰ καὶ ἡ καρδιά του. Ὡς Εὐρωβουλευτῆς, ὑποστηρίζει ἐνθερμα τὴν εἴσοδο τῆς χώρας μας στὴν Εὐρωπαϊκὴ Κοινότητα. Ἀκόμη ἔχει ταχθῇ ὑπὲρ τῆς μονιμότητος τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων στὴν Ἑλλάδα. Ἀλλὰ κυρίως ὁ Maurice Druon ἔχει ὑψώσει

στεντορία τῇ φωνῇ γιὰ τὰ ἀπαράγραπτα, ἀλλὰ καταπατημένα, δικαιώματα τῆς Κύπρου. Ἀπὸ τὴν ἀγόρευσίν του στὴ Γαλλικὴ Βουλὴ, τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1980, σὰς διαβάζω τὸ ἀπόσπασμα ποὺ ἀναφέρεται στὴν εἰσηγητικὴ ἐκθεση γιὰ τὴν ἐκλογή του ὡς ξένου ἐταίρου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν: «Φωνάζουμε γιὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα, εἶπε, ποὺ παραβιάζονται στὸ Βιετνάμ, στὴν Καμπότζη, στὸ Ἀφγανιστάν, στὴ Λατινικὴ Ἀμερικὴ καὶ ἄλλοι· καὶ ὅμως, ἔχουμε λησμονήσει, ὅτι ἐδῶ καὶ ἔξη χρόνια τὰ δικαιώματα αὐτὰ ποδοπιτήθηκαν ἐδῶ, κάτω ἀπὸ τὰ μάτια μας στὴν Κύπρο. Ἐδῶ καὶ ἔξη χρόνια οἱ νεκροὶ αὐτῆς τῆς εισβολῆς δὲν ἔχουν ἀκόμη μετρηθῇ. Ἐδῶ καὶ ἔξη χρόνια ὑπάρχουν 200.000 πρόσφυγες ποὺ ξεριζώθηκαν ἀπὸ τὰ σπίτια τους, ἀπὸ τὰ χωράφια τους, ἀπὸ τὶς οἰκογενειακὰς τους ἐστίες. Γιατὶ λοιπὸν κανεὶς δὲν συζητεῖ τώρα γι' αὐτοὺς τοὺς πρόσφυγες; Ἡ Γαλλία, σὰν μεσογειακὴ δύναμη, πρέπει νὰ κάμῃ νὰ ἀκουστῇ ἡ φωνὴ τῆς. Καμμιά βοήθεια νὰ μὴ δοθῇ στὴν Τουρκία, ἐὰν δὲν τερματίσῃ τὴν στρατιωτικὴ κατοχὴ, συμμορφωμένη μὲ τὶς ἀλλεπάλληλες ἀποφάσεις τοῦ ΟΗΕ. Ἀπὸ τὴ δίκαια λύση τοῦ Κυπριακοῦ ἐξαρτᾶται ἡ διατήρηση τῆς εἰρήνης στὴ Μεσόγειο...».

Ἡ ἀγόρευση αὐτὴ ἐξεδόθη ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἐνημερώσεως γιὰ τὰ Ἐθνικὰ θέματα σὲ 4 γλῶσσες καὶ κυκλοφόρησε σὲ 10.000 ἀντίτυπα, ποὺ ἔγιναν ἀνάρπαστα τόσο γιὰ τὸ περιεχόμενό τους, ὅσο καὶ γιὰ τὸ ἔγκυρο ὄνομα τοῦ συγγραφέως.

Πόσον ἡθικὸν ὕψος δείχνει αὐτὸ τὸ φιλελεύθερο πνεῦμα! Πόσον ἀναγκαία εἶναι ἡ ἀνθρωπιὰ στὸν συγγραφέα γιὰ νὰ ἐπικυρωθῇ ἡ ἀξία τῆς τέχνης του!

Τὸν ἔσοχον αὐτὸν συγγραφέα καὶ τὸν ἄνθρωπο μὲ τὴν τόση γενναιότητα ψυχῆς, θὰ ἀκούσῃ σήμερα, μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ, ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν.

Cher Collègue,

C'est un plaisir et, en même temps, un honneur pour l'Académie d'Athènes de vous compter ce soir parmi ses membres - vous, l'un des coryphées des écrivains de votre pays.

Votre oeuvre, d'une force d'expression surprenante, ne fait pas connaître seulement les pensées et les visions de l'homme doué, que vous êtes, mais fait revivre toute une culture qui est derrière vous, avec ses traditions et ses aspirations. Dans vos romans, on retrouve la permanence, la continuité de certaines qualités de la littérature française, ainsi que le don d'interpréter dramatiquement certains aspects de la réalité. Vos livres connaissent, dans le monde entier, un succès réel.

Vous avez voué aux lettres votre ferveur, à la France, aux heures difficiles, votre entier dévouement. En votre personne, nous rendons hommage, aussi

bien à l'écrivain du plus haut talent, qu'à l'homme d'action, qui a tracé avec une conséquence ferme, la voie de son existence.

Tout cela aurait suffi pour expliquer votre élection à l'Académie d'Athènes.

Mais je ne peux, Cher Collègue, passer sous silence qu'à la Grèce, vous porte, non seulement votre culture, mais également votre coeur. C'est grâce à des hommes comme vous, que le mot philhellène n'appartient pas encore à un vocabulaire périmé. J'évoquais tout à l'heure, pour notre auditoire et pour le cas où il pouvait l'ignorer, les services que vous venez de rendre à notre pays. J'évoquais entre autres, votre célèbre discours à la Chambre, en avril 1980, demandant justice pour la démocratie de Chypre. Avec votre franc-parler vous avez su offrir une aide capitale à la défense des droits grecs chypriotes : La Grèce reconnaissante ne peut oublier cela.

Mais je ne veux prolonger plus longtemps mon discours ; tout le monde a hâte de vous entendre.

Je vous prie, Cher Collègue, de bien vouloir prendre la parole.